

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته : ریاضی فیزیک – علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	نمره	

بخش الزامی

دانش آموز عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۱ جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید:

الف) به پیام آیات قرآنی و حدیث شریف، پاسخ دهید:											
۱	با توجه به آیه «أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ» نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟										
۲	در عبارت قرآنی «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ» چرا خداوند مهربان، بسیار توبه کنندگان را دوست دارد؟										
۳	چرا در آیه «وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْجَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا» انسان از نزدیک شدن به زنا نهی شده است؟										
۴	حدیث شریف امام علی علیه السلام که می فرماید: «چه بسا احسان پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا او را مغرور سازد.» بیان گر کدام سنت الهی است؟										
ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:											
۵	خداوند حقیقتی نامحدود دارد و انسان می تواند به حقیقت او احاطه پیدا کرده و ذاتش را بشناسد.										
۶	باید از حریم دل، پاسبانی کنیم تا آفت شرک به آن راه نیابد و عمل ما خالص برای خدا انجام شود.										
۷	مبنای تصمیم گیری های انسان و تعیین کننده سرنوشت او همین اختیار محدودی است که دارد.										
۸	بایدها و نبایدهای دینی و الهی با قوانین بشری که اهداف محدود و کوچکی دارند، قابل قیاس است.										
پ) جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:											
۹	جامعه ای که از تفرقه و تضاد دوری کند و به سوی ..... حرکت کند، جامعه توحیدی است.										
۱۰	توبه، گناهان را پاک می کند و اگر با ایمان و ..... همراه گردد، گناهان را به حسنات تبدیل می کند.										
۱۱	اشرافی گری برخی مسئولان و فساد اداری و مالی، یکی از عوامل عقب ماندگی ..... است.										
ت) ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید:											
۱۲	هر یک از عبارات قسمت الف با کدام یک از مراتب توحید در قسمت ب ارتباط دارد:										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th><th>«ب» (یک مورد اضافی است.)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) خداوند در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.</td><td>۱) توحید در ربوبیت</td></tr> <tr> <td>ب) مخلوقات فقط به اذن خدا در جهان تصرف می کنند.</td><td>۲) توحید در مالکیت</td></tr> <tr> <td>ج) تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است.</td><td>۳) توحید در خالقیت</td></tr> <tr> <td></td><td>۴) توحید در ولایت</td></tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است.)	الف) خداوند در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.	۱) توحید در ربوبیت	ب) مخلوقات فقط به اذن خدا در جهان تصرف می کنند.	۲) توحید در مالکیت	ج) تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است.	۳) توحید در خالقیت		۴) توحید در ولایت
«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است.)										
الف) خداوند در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.	۱) توحید در ربوبیت										
ب) مخلوقات فقط به اذن خدا در جهان تصرف می کنند.	۲) توحید در مالکیت										
ج) تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است.	۳) توحید در خالقیت										
	۴) توحید در ولایت										
ث) به سؤال های احکام زیر پاسخ دهید:											
۱۳	هر یک از عبارات زیر چه حکمی دارد؟ (جایز - واجب کفایی - مستحب - مکروه - حرام: یک مورد اضافی است.)										
	<p>الف) وابستگی کشور به بیگانگان با خریدن کالاهای خارجی</p> <p>ب) استفاده از آلات موسیقی برای برنامه های فرهنگی مفید</p> <p>ج) شرکت کردن در مجالس شادی جهت تقویت صلۀ رحم یا تبلیغ دین</p> <p>د) ضرورت فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد</p>										
(ادامه سؤالات در صفحه دوم)											

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته : ریاضی فیزیک – علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	نمره	

ج) به سؤالهای زیر پاسخ کوتاه دهید:

۱۴	چرا پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله وسلم عاجزانه از خداوند می خواهد که او را به حال خود واگذار نکند؟	۰/۵
۱۵	هر عبادتی که از جهت کمیت و کیفیت مطابق دستور خداوند انجام گیرد، دارای کدام حُسن می باشد؟	۰/۵
۱۶	بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنه نیایی من دهم بد را سزا» نشانه کدام یک از شواهد اختیار است؟	۰/۵
۱۷	اگر جامعه ای در برخی موارد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج گردد، نیازمند چه توبه ای است؟	۰/۵

چ) به سؤالهای زیر پاسخ کامل دهید:

۱۸	ارتباط میان توحید فردی و توحید اجتماعی را شرح دهید.	۱
۱۹	تفاوت میان امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید.	۱
۲۰	منظور از تسویف چیست؟ چگونه شیطان از این حيله برای گمراهی جوانان استفاده می کند؟	۱
۲۱	یکی از مراحل توبه، جبران حقوق مردم (حق الناس) است، آن را با یک مثال توضیح دهید.	۲

بخش انتخابی

دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سؤالات ۲۲ تا ۲۹ فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید:

۲۲	در چه صورت اعتقاد به توانایی پیامبر صلی الله علیه و آله در برآوردن حاجات موجب شرک می گردد؟	۱
۲۳	دو مورد از میوه های درخت اخلاص را نام ببرید.	۱
۲۴	رابطه اراده الهی و اختیار انسان را بنویسید.	۱
۲۵	چرا قمار در اسلام حرام شمرده شده است؟	۱
۲۶	دو اصل اعتقادی را که در آیه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ...» آمده است، بنویسید.	۱
۲۷	رفتار رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم را با دختر خود حضرت فاطمه سلام الله علیها با هدف ارتقای جایگاه زن، بنویسید.	۱
۲۸	دو مورد از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط را نام ببرید.	۱
۲۹	علت ظهور مکاتب عرفانی و معنوی در غرب چیست و چرا نتیجه ای جز سردرگمی برای بشر نداشته است؟	۱

جمع نمرات ۲۴

«در پناه حضرت حق موفق باشید.»

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

۲	بخش الزامی: الف) پیام آیات قرآن و حدیث شریف: نیاز در پیدایش و بقا (۵/۰) خدا می بیند او با اینکه در دام گناه افتاده اما قلبش با اوست و از عملش پشیمان شده است. (۵/۰) (درس ۷ صفحه ۸۶) موقعیت خانواده متزلزل نشود (۲۵/۰) و سلامت جسمی و روحی انسان ها به خطر نیفتد. (۲۵/۰) (درس ۸ صفحه ۱۰۱) سنت استدراج (املاء و استدراج) (۵/۰) (درس ۶ صفحه ۷۵)	۱ ۲ ۳ ۴
۲	ب) درستی یا نادرستی: غ (۵/۰) ص (۵/۰) ص (۵/۰) غ (۵/۰) (درس ۱ صفحه ۱۲) (درس ۴ صفحه ۴۳) (درس ۵ صفحه ۵۳) (درس ۸ صفحه ۹۷)	۵ ۶ ۷ ۸
۱/۵	پ) تکمیل کنید: وحدت (هماهنگی) (۵/۰) عمل صالح (۵/۰) اقتصادی (۵/۰) (درس ۳ صفحه ۳۵) (درس ۷ صفحه ۸۵) (درس ۸ صفحه ۱۰۶)	۹ ۱۰ ۱۱
۱/۵	ت) کشف ارتباط: الف) ۳ (۵/۰) ب) ۴ (۵/۰) ج) ۱ (۵/۰) (درس ۲ صفحه های ۱۹ و ۲۰)	۱۲
۲	ث) احکام: الف) حرام (۵/۰) ب) جایز (۵/۰) ج) مستحب (۵/۰) د) واجب کفایی (۵/۰) (درس ۸ از صفحه ۱۰۲ تا ۱۰۶)	۱۳
۲	ج) پاسخ کوتاه: هرچه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز می کند (۵/۰) فعلی (۵/۰) مسئولیت پذیری (۵/۰) توبه اجتماعی (۵/۰) (درس ۱ صفحه ۱۰) (درس ۴ صفحه ۴۵) (درس ۵ صفحه ۵۴) (درس ۷ صفحه ۹۰)	۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷
« ادامه راهنما در صفحه دوم »		

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	تعداد صفحه: ۳	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

۱۸	۱	چ) پاسخ تشریحی: میان بعد فردی و اجتماعی توحید رابطه متقابل (دوسویه) وجود دارد. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه بیشتر رنگ توحیدی به خود می گیرند؛ (۰/۵) و هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان ها و حرکت به سوی خداوند آسان تر می گردد. (۰/۵) (درس ۳ ص ۳۵)
۱۹	۱	در امتحان بشری ما از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ (۰/۵) ولی امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (۰/۵) (درس ۶ صفحه ۷۰)
۲۰	۱	«تسویف» از ریشه «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. فرد گنهگار دائماً به خود می گوید «به زودی توبه می کنم.» و آن قدر تکرار می کند، تا میل به توبه در او خاموش می شود. (۰/۵) شیطان به او می گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری و می توانی در آینده توبه کنی. (۰/۵) (درس ۷ صفحه ۸۷)
۲۱	۲	توبه کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آنها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد. (۱) حقوق معنوی انسان ها بسیار مهم تر از حقوق مادی آنان است. مثلاً اگر با دروغ، غیبت و تهمت آبروی انسانی ریخته شده یا ... در واقع حقوق معنوی افراد ضایع شده است و باید فرد توبه کننده به جبران حقوق از دست رفته بپردازد. (۱) (چنانچه دانش آموز مثالهای دیگری از حقوق معنوی افراد بنویسد نمره منظور گردد.) (درس ۷ صفحه ۸۹)
		بخش انتخابی:
۲۲	۱	عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم.
۲۳	۱	دستیابی به درجاتی از حکمت - نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان - دریافت پاداش های وصف نشدنی (ذکر دو مورد، هر مورد ۰/۵ نمره) (درس ۴ صفحه های ۴۷ و ۴۸)
۲۴	۱	وجود اختیار در انسان ناشی از اراده خداست. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی گیرد؛ لذا وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداست یعنی اراده انسان در طول اراده خداوند است. (درس ۵ صفحه های ۶۰ و ۶۱)
ادامه راهنما در صفحه ی سوم		

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

۱	۲۵	قمار یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. (۵/۰) از طرف دیگر، این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (۵/۰) (درس ۸ صفحه ۱۰۰)
۱	۲۶	توحید (۵/۰) – معاد (۵/۰) (درس ۹ صفحه ۱۱۱)
۱	۲۷	هر صبح پدر دریچه پنجره خانه‌اش را می‌گشود و به دخترش سلام می‌کرد. هرگاه قصد سفر داشت، در منزل او را می‌زد و با او خدا حافظی می‌کرد. هرگاه از سفر برمی‌گشت، فاطمه (س) اولین کسی بود که پیامبر (ص) به سراغش می‌آمد و حال او را می‌پرسید. (ذکر دو مورد کافی است ذکر هر کدام (۵/۰)) (درس ۹ صفحه ۱۱۴)
۱	۲۸	توجه به قانون (۵/۰) – مشارکت مردم در تشکیل حکومت (۵/۰) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۵)
۱	۲۹	چون جوامع غربی با گذشت چند قرن و شکست‌های پی‌درپی دریافتند که علم تجربی نمی‌تواند پاسخگوی همه نیازهای انسان باشد، پس این نیاز انسان غربی به معنویت باعث ایجاد مکاتب عرفانی و معنوی شد. (۵/۰) اما به دلیل آنکه برآمده از آموزه‌های وحیانی نیستند، نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته‌اند. (۵/۰) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۳)
۲۴		موفق و مؤید باشید.